

TABULKA 2 | Děti v předškolním vzdělávání

Sledovaný parametr ČR (statistika MŠMT)	Mateřské školy		
	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Počet dětí v PV celkem	362 756	363 776	364 909
Podíl dětí se zdravotním postižením (v %)	3,0	3,1	3,2
Podíl cizinců v PV (v %)	2,9	3,1	3,3

Naopak podíl dětí se zdravotním postižením je nízký, dlouhodobě se ale pozvolna navyšuje. (vloni činil 3,1 %, letos 3,2 %), stejně tak podíl dětí cizinců (vloni 3,1 %, letos 3,3 %).

Podobně jako vloni je možné konstatovat, že se téměř nemění věková struktura dětí, které se účastní předškolního vzdělávání. Z celkového počtu **364 909** tvoří největší podíl děti 5–6leté (28,6 %), dále děti 4–5leté (27,8 %), následují děti 3–4leté (25,9 %) a dětí starších 6 let je 5,8 %. To jsou údaje srovnatelné s loňskými. Děti mladších 3 let mírně ubylo, je jich 11,8 %, (vloni 12,5 %), i přesto, že zájem o přijetí dětí ve věku starších batolat do mateřských škol spíše stoupá.

Předškolní vzdělávání je realizováno i v přípravných třídách základních škol. V uplynulém školním roce došlo k nárůstu těchto tříd (aktuální stav je 341, tj. nárůst o 74 tříd) a ke zvýšení počtu vzdělávaných dětí (nyní 4 377). Tato skutečnost je odrazem úpravy právních předpisů, podle kterých je nyní možné, aby dítě povinné předškolní vzdělávání plnilo v přípravné třídě základní školy, bez podmínky povoleného odkladu školní docházky. Počet tříd a dětí přípravného stupně speciálních škol setrval téměř na stejné hodnotě jako v předchozích letech. V uplynulém školním roce činil aktuální počet 34 tříd a 196 dětí.

Od září 2017, kdy bylo zavedeno povinné předškolní vzdělávání, ČŠI monitoruje zastoupení pětiletých v celkovém množství dětí, které se účastní vzdělávání v mateřských školách. Je pozoruhodné, že tento podíl se od zavedení povinného předškolního vzdělávání nezměnil, a dokonce v uplynulém školním roce klesl na 93 % (loni to bylo 95,8 % a předloni 95,2 %). Část dětí se vzdělává individuálně (celkem 2 169, což činí podíl 1,7 % z celkového počtu dětí 5letých a starších v MŠ). Dále nejsou v tomto součtu uvedeny děti, které pobývají s rodiči v zahraničí, a děti, které se vzdělávají v přípravných třídách ZŠ a na přípravném stupni ZŠ speciálních. V těch se ve školním roce 2019/2020 vzdělávalo celkem 960 pětiletých dětí, tj. 0,9 % populačního ročníku pětiletých dětí. Zvýšit podíl dětí zapojených v povinném předškolním vzdělávání je jedním z úkolů Dlouhodobého záměru MŠMT na období 2019–2023.

TABULKA 3 | Podíl dětí v populačním ročníku (v %)¹¹

Věk dětí	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Mladší než 2 roky	–	–	–	–	0,7	0,8	0,8	0,7	0,6	0,4
2leté ¹²	27,4	25,9	26,7	30,3	33,9	38,1	39,3	39,9	39,3	36,9
3leté	75,6	75,3	75,2	77,2	84,1	82,5	83,9	82,1	82,7	82,8
4leté	86,7	84,4	86,9	87,4	89,4	94,4	91	91,5	89,1	89,9
5leté	91,2	89,1	88,2	90,4	90,5	91,8	96,4	95,2	95,8	93
6leté	20,5	20,7	18	17,1	16,5	17	17	18,7	18,7	19,4
Starší než 6 let	0,5	0,5	0,3	0,4	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1

V porovnání se zeměmi OECD¹³ se v ČR podíly dětí, které v určitém populačním ročníku navštěvují předškolní vzdělávání, od roku 2005 příliš nemění. V zemích OECD navštěvovalo v roce 2018 předškolní vzdělávání 88 % dětí ve věku 3–5 let. ČR byla umístěna mírně za tímto průměrem.

¹¹ Údaje v tabulce dle Vývojové ročenky školství 2009/10–2019/20 MŠMT.

¹² Do školního roku 2013/2014 děti mladší 3 let. Od školního roku 2014/2015 se vykazují dvouleté děti.

¹³ Education at a Glance 2020, OECD Indicators, dostupné <https://www.oecd.org/education/education-at-a-glance/>.